

Περίληψη

Γιώργος Μπάρμπας («Μούτσης»): Συνέντευξη 1

[00:00] βιογραφικά στοιχεία αφηγητή, γεννήθηκε 1943, Αθήνα, κατοικεί Χαλάνδρι σε όλη τη ζωή του.

[01:10] βιογραφικά γονέων: αγρότες –κτηματίες - έμποροι, από το Κορωπί, μία αδελφή

[02:10] εγκατάσταση και ζωή στο Χαλάνδρι, Αρβανίτες ήρθαν από το Γραμματικό και Μαραθώνα, η ευρύτερη οικογένεια μένει όλη στην Αγίας Παρασκευής

[03:00] γενικά από που ήρθαν στο Χαλάνδρι και ταξική σύνθεση πληθυσμού, δύο ελαιοτριβεία, πατητήρια, εργοστάσιο οινοπνεύματος «Δουζένη», σειράνα παύσης εργασίας, βιοτεχνία «Κεράμειο», κεντρική βρύση Χαλανδρίου δεκαετία 40-50.

[05:35] συνέχεια για ύδρευση Χαλανδρίου, πηγάδα μέχρι το 1954 ένωση με ΟΥΛΕΝ

[06:24] Αδριάνειο υδραγωγείο δεν λειτουργούσε έπαιζαν

[7:24] παιδικά χρόνια (δεκαετία '50): κατεστημένο, κατηχητικό, στη χορωδία της εκκλησίας που έγινε μικτή χορωδία Πετρίδη, 1ο πανελλήνιο βραβείο στο Στάδιο (1954), συναυλίες,

[09:50] συνέχεια παιδικά χρόνια: στους αγρούς, χωριό, περιβόλια κτλ. πχ. Περιβόλια Κουρτέση κτλ.

[10:28] το Χαλάνδρι δεν πείνασε στην Κατοχή

[10:36] το κλίμα ξηρό, νοίκιαζαν δωμάτια στους φυματικούς, νοσοκομεία σανατόρια και η γιαγιά του είχε νοικιάσει σε φυματικό

[11:43] σχολείο: πήγε στο δημοτικό στο Λίτσειο και στο γυμνάσιο 1ο Χαλανδρίου μοναδικό τότε, σχολεία Χαλανδρίου (ΦΩΣ, 1ο δημοτικό, Λίτσειο)

[12:53] στην αρχή παράγκες στη Δούρου, μετά η Καλισπέρη έκανε δωρεά κτήμα για σχολείο και με δράσεις μάζεψαν χρήματα, γυμνασιάρχης μαθηματικός Γιάννης Παπαδάτος, πιο παλιά "Σχολαρχείο" στο Μαρούσι.

[14:52] αμορφωσιά στα δημοτικά συμβούλια Χαλανδρίου και περιστατικό με δημ. σύμβουλο καραγωγέα κομμουνιστή επί Κουράση

[16:06] δήμαρχος Καρελλάς "Καρέλλειο" ξενοδοχείο και τώρα ίδρυμα, αναψυκτήριο "Τα πεύκα" στην πλατεία, πλούσια πολιτιστική ζωή, ονόματα καλλιτεχνών, η πιτσιρικαρία στη μάντρα τζάμπα για να βλέπει

[17:26] για τη δήλωση του Καρελλά "τείχος" στο Συνοικισμό για να χωρίσει τους κομμουνιστές. Στο Χαλάνδρι βασιλόφρονες, Χίτες και δωσίλογοι όλοι! Ο Θεοδοσίου πρόεδρος κοινότητας κουκουλοφόρος πήγε στη Γερμανία και γύρισε το '50 και εξελέγη.

[18:59] μάχη με Χίτες στο 1ο δημοτικό σχολείο με καπετάν Νικηφόρο στην κατοχή

[19:50] γυμνάσιο δύο τάξεις στο 1ο δημοτικό

[20:00] σφαιλιάρες και βίτσα στο σχολείο, έφοδοι από καθηγητές στα σφαιριστήρια και αποβολές, καλοί και κακοί καθηγητές (ονόματα) αλλά όλοι ξύλο. Μαθητές και από άλλες περιοχές, μάντρα με ποδήλατα

[22:17] περιοχές απομακρυσμένες Χαλανδρίου, εκδρομή στα Γουρουνάδικα! Σαντορινεία. Στη ρεματιά πηγαίνουν ζευγαράκια στο σούρουπο. Και πρόσκοποι.

[23:16] Αλλαγές στο που άνηκε ο δήμος Χαλανδρίου (γύρω 1910 στο δ. Αθήνας) και διεκδίκηση ρεματιάς για οικισμός δημ. υπαλλήλων μέχρι δημαρχίας Μπέη

[24:20] σχέσεις αγοριών κοριτσιών, περιορισμοί, κοπάνες στη ρεματιά, παιχνίδι μπουκάλια, πάρτυ με βερμούτ και μπλουζ κ.α. χορούς.

[25:45] πήγε στο Εθνικό Ωδείο και Ωδείο Αθηνών (πλατεία Βάθης). Πάρα πολλές ταβέρνες και ψησταριές και όλη η Αθήνα γιατί έβγαζε καλό κρασί (ρετσίνα). Ταβέρνα του Καστρίτση πολύ καλή ταβέρνα. Βασιλιάς Αιγύπτου Φαρούκ!

[27:40] Δύο λεωφορεία της ΠΑΟΥΕΡ και τέρμα στην εκκλησία, όρθιοι και καθήμενοι ουρά για Αθήνα, ουρές

[28:23] πήγαινε στο κέντρο συνέχεια (γήπεδα).

[28:31] Σιδηρόδρομος Χαλανδρίου, από Πειραιά στο Λαύριο, μέσω Παπανικολή όρυγμα. Το 1965 σταμάτησε και καταπατήθηκε. Στη νησίδα γραμμές.

[29:14] Τα αγόρια ποδόσφαιρο, τα κορίτσια σπίτι. Νυφοπάζαρο το Σάββατο από του Βάρσου στο Έβερεστ. Ταβέρνες, μπακάλικα, δύο φαρμακεία. Για αγορές στην Αθήνα Αιόλου. Στου Κρίνου μπουγάτσα και λουκουμάδες.

[30:37] Στην πλατεία εκμέκ παγωτό, ιστορία από τα γεγονότα της Πόλης 1955 ο Αφεντούλης και ο Κανάκης της Φιλαδέλφειας. Όλη νύχτα στην πλατεία χαβαλές! Από 13 ετών! Καϊμάκι μετά τις ταβέρνες.

[32:50] Με τη ψιλή στο γυμνάσιο. Άσχημα κορίτσια στο γυμνάσιο.

[33:40] Μικρό νεκροταφείο στον Αη Γιώργη, ο δήμαρχος Σπυρόπουλος έφτιαξε το νέο νεκροταφείο. Έκανε επίσης την ΕΥΔΑΠ και τη γέφυρα (ποταμός Καλαμάς, παραπόταμος του Ποδονίφτη).

[35:20] Πλημμύρα στο Συνοικισμό το 1974 από αγωγό στην Κηφισίας με θανάτους. Οι συνοικισμοί βρίσκονται χαμηλά για αυτό.

[36:34] Είχε σχέσεις με παιδιά από τον Νέο Συνοικισμό, είχε μαγαζιά.

[37:00] παραχωρητήρια Βενιζέλου για κτήματα προς πρόσφυγες στον Συνοικισμό, χωρίς αντίτιμο, οι πρόσφυγες ασχολήθηκαν στην οικοδομή. Περιγραφή συνθηκών στον παλιό Συνοικισμό. Ο νέος καλύτερες συνθήκες.

[38:20] Κάτω από το δημαρχείο στην εθνική είχε λουτρά, σκάφη για τα παιδιά. Τουαλέτα έξω από το σπίτι. Περιγραφή τουαλέτας

[39:30] Ελευθερία, βόλτες, έκλεβαν φιστίκια, πορτοκάλια, μανταρίνια από τις αυλές.

[40:15] Μορφωτικός σύλλογος της αριστεράς στη δεκαετία του 1960 (Καλεώδης κ.ά.). Η 1η εκδήλωση με Μίκη και Μπιθικώτση. Λαμπράκηδες, κυνήγι από την αστυνομία. Δεν ήταν στον σύλλογο, παρακολουθούσε.

[42:19] Για το ρεύμα του Γιώργου Παπανδρέου. Ήταν στην Ένωση Κέντρου.

[42:40] Για την αποδοχή του μορφωτικού συλλόγου: περιορισμένη λόγω πολιτικών πεποιθήσεων Χαλανδραίων δεξιών, βασιλικών. Αυτός δεν μπορούσε να γραφτεί.

[43:30] Έβαλε για δημοτικός σύμβουλος μετά το 1973. Άγνοια για την πολιτική οι γονείς και ρουσφέτια με βουλευτές. Κουμπάρος του μπαμπά του ο Καρελλάς.

[44:49] Εκτελέσεις στο Πικέρμι – στο κτήμα του Λεβίδη.

[45:20] Εργάζεται σε λογιστικό γραφείο και πτυχίο βυζαντινής μουσικής και ψάλτης στον Αγ. Γιώργη. Έξοδοι σε κέντρα. Έβγαζε λεφτά από τι δύο δουλειές.

[46:30] Με την αντιπαροχή το Χαλάνδρι μετασηματίζεται (Τούφα) τα περιβόλια έγιναν πολυκατοικίες (δεκαετία '60;). Εκτός από το Κ. Χαλάνδρι είναι καταπατημένο ήταν στη Μονή Πετράκη. Και στο Πάτημα έως την Πεντέλη ήταν της Μονής Πεντέλης. Η οικογενειά του είχε αμπέλια στην Πεντέλη, πλήρωσαν στο Υπ. Γεωργίας και τα πήραν με παραχωρητήριο.

[49:00] Δεν είχε επιστήμονες στο Χαλάνδρι. Ο Δημητσιάνος γιατρός (;) και δήμαρχος, 2-3 φαρμακοποιοί και ο γιατρός απ' έξω από το φαρμακείο.

[49:25] Όλες οι γριές μιλούσαν αρβανίτικα, κι αυτός μιλούσε μια περίοδο. Κι όταν ήρθαν Αλβανοί συνεννοούνταν με αρβανίτες.

[50:33] Ομάδα ποδοσφαίρου πολύ καλή το Χαλάνδρι.

[50:43] Σχέση Χαλανδρίου με το Μάτι: επί Βενιζέλου δια κλήρου οικόπεδα για πρόσφυγες, αλλά ο Πανουριάς διαχειριστής στο Χαλάνδρι τα έδωσε σε δεξιούς! Γιορτές στο Μάτι της Αναλήψεως με φορτηγά για το 1ο μπάνιο. Και κατασκήνωση οικογενειακά το καλοκαίρι. Μέσα μια σκηνή 10 άτομα. Και έβγαζε λεφτά ως ψάλτης στην εκκλησία.

[53:50] Γνώμη αυτοχθόνων για πρόσφυγες: δεν τους είχαν σε υπόληψη, σα δεύτερη κατηγορία, δεν ήταν νοικοκυραίοι! Οι πρόσφυγες χτίστες, αγράμματοι. Μιλάγαν λίγο τούρκικα.

[55:28] την περίοδο της χούντας: άγνοια στην αρχή, όταν άκουσε το διάγγελμα, απαγόρευση κυκλοφορίας, ΕΑΤ ΕΣΑ. Γενικά αν δεν εκδηλωνόσουν δεν σε πειράζαν.

[57:05] δημόσιος εξευτελισμός αριστερών συλληφθέντων περνώντας τους από την πλατεία Χαλανδρίου και μετα εξορία (ονόματα).

[58:14] τραγούδια Θεοδωράκη, απαγόρευση αν και δύο μαγαζιά στην Πλάκα αποκλειστικά Μίκη. Η ασφάλεια εναντίον των Ζωγράφου και Σαββόπουλου. Τραγουδούσε την Πλάκα.

Μπουάτ Σαββόπουλου (Κυδαθηναίων 11) η ασφάλεια τον έδιωξε και πήγαν αυτοί να τραγουδήσουν.

[59:55] Τραγούδησε στη συναυλία στο ΠΑΛΑΣ της ΕΦΕΕ (1974;), πολύς κόσμος

[1:00:40] Πολυτεχνείο '73, αποδοχή του κοινού και συγκινητικό. Επεισόδιο όταν έφευγε από Πλάκα για Πολυτεχνείο, στη λ. Αλεξάνδρας τανκς. Φόβος. Όσα θυμάται για τις ημέρες. Δεν ήταν όταν μπήκαν τα τανκς. Δεν το περιμέναν. Το έμαθαν από το ράδιο. Τραυματίες στο Γενικό Κρατικό τότε «Ρυθμιστικό Νοσοκομείο».

[1:04:20] επεισόδιο στη μεταπολίτευση στην πλατεία στο καφενείο Κανάρη: Καραπαναγιώτης, υπεύθυνος σπουδαστικού Ασφάλειας και η παρέα του αναποδογυρίζει το αμάξι του!

[1:05:40] για τη συμμετοχή του στα δημοτικά από το 1974 και μετά: συμμετείχε σε συνασπισμό ΚΚΕ, ΠΑΣΟΚ, ΚΚΕ ες., λόγω του συνοικισμού που ήταν αριστεροί έβγαине αριστερά μέχρι το 1994 που βγήκαν δεξιοί.

[1:07:06] ιδιοκτήτης καφέ στο Χαλάνδρι, στην πλατεία Δούρου (όνομα Μούτσης), στην Αριστοτέλους (πίانو μπαρ, καφενείο και στη Ζαλοκώστα 1975 έως το 1996*

[1:08:30] Χοροί κάθε ΣΚ με δώρα από μαγαζιά στη γειτονιά.

[1:10:00] ωραιότερα χρόνια της ζωής του στις μπουάτ: περιγραφή της ατμόσφαιρας.

[1:12:08] Καλλιστεία στα σινεμά στο Χαλάνδρι (στο «Αρμονία», στην οδό Πλάτωνος και δίπλα σινεμά η «Ελευθερία»). Η 1^η Miss Χαλάνδρι η Μάνου, την έλεγαν η Μις Ελλάς (προπολεμικά;).

[1:14:31] πολλά σινεμά στο Χαλάνδρι, σινεφίλ και τα πιτσιρίκια ραντεβού στα σινεμά. (Αρμονία, Ελευθερία Τιτάνια, ένα στην Παπανδρέου, η Αθηνά κ.ά.). Περιορισμός στις σχέσεις ωστόσο, μόνο «μάτι!». Σεξουαλική απελευθέρωση '70-'80. Στο Χαλάνδρι 4 «γαμωτελ!»

[1:16:47] Παλιά ωραία σπίτια μη Χαλανδραίων εμπόρων με υπηρέτριες στη Χαϊμαντά και Ηρώδου Αττικού. Εκεί και αρχηγείο Κομαντατούρ. Σπίτι στην Δουκ. Πλακεντίας του Διονύση Κεφαλληνού. Δίπλα στο Αετοπούλειο έμεναν φορτηγατζήδες. Στο Κ. Χαλάνδρι υπήρχε υπόδρομος στην περιοχή «Πεύκα Ηγουμένου».

[1:19:40] Στάρια και αλωνιστικές: πηγαίναν τα στάρια στον Μύλο στο Μαρούσι και το έκαναν αλεύρι. Αλωνιστική ιδιότητα. Ουρές. Στο **Σωρό?**/βουναλάκι έβαζαν τα στάρια. Στο Χαλάνδρι έβγαине το μαυραγάκι στάρι, μουστάκι μαύρο. Διαδικασία παρασκευής ψωμιού αναλυτικά. Δεκ. '40-'60.

[1:22:20] Προεργασία βαρελιού για μούστο το καλοκαίρι. Λάσπη που πουλούσαν στα εργοστάσια που έφτιαχναν οινόπνευμα. Πώς το καθάριζαν. Όλα τα σπίτια και ταβέρνες είχαν μούστο και πουλούσαν.

[1:24:00] Στο θέρος στην Πεντέλη πήγαινε όλη η χωρωδία του Πετρίδη. Τα κανατάδικα στο Χαλάνδρι. Πίσω από τα κανατάδικα του Αμαρουσίου ο μύλος που έκανε το αλεύρι.

[1:26:00] Κρασί ήταν ρετσίνα Μεσογείων. Οι ρετσινιάρηδες πήγαιναν και μαζεύανε από τα δένδρα. Το μούστο το πήγαιναν στον χημικό για να γίνει, υπήρχαν 2-3 στο Χαλάνδρι.

[1:27:10] Κάθε πρωτομαγιά στο Πολύδροσο «ανθεστήρια». Το πανηγύρι του Αγ. Κων/νου: σκηνές με ταχυδακτυλουργούς κ.ά. 15 μέρες πριν έστηναν («Η αόρατος κεφαλή» κτλ.). Στη χούντα οι Άλκιμοι του Μεταξά παρέλαση, κατάθεση στεφάνων κτλ.

[1:30:10] Για το αν μιλούσαν για τον εμφύλιο: ναι αλλά προκατειλημμένοι, οι κομμουνιστές δολοφόνοι. Μέχρι το 1969 προπαγάνδα δεξιάς. Για τον Μελιγαλά. Στην πλατεία καφενεία ανάλογα με την πολιτική τοποθέτηση: ένα των αριστερών (δίπλα από του; Αφεντούλη), δίπλα οι οικοδόμοι από το συνοικισμό, απέναντι του Κροντηρά οι δεξιοί. Είχε φάκελο αυτός ως «επικίνδυνος».

[1:32:40] Είχε πάει σε μια συγκέντρωση της ΕΔΑ σε ουζερί, πίσω από την εκκλησία και στο πεζοδρόμιο ασφαλίτες από το ΑΤ Χαλανδρίου.

[1:33:40] Μαγαζιά από το Εβερρεστ στην πλατεία Δούρου είχε 6 μπακάλικα, και από κάτω άλλα τόσα, κουρεία, μανάβικα, χασάπικα. Όχι μαγαζιά με ρούχα. Και δούλευε.

[1:34:50] Το Χαλάνδρι στα παιδικά του χρόνια είχε τα πάντα: αλάνες, σινεμά, στραγαλατζήδες κ.ά. Στη Δούρου καρότσι με φιστίκια. στραγάλια και έκλεβε βάζοντας χαρτί στον πάτο! (ιδιοκτήτης τουρκόσπορος και αριστερός). Το ποπ κορν στο Χαλάνδρι το έφερε ο ιδιοκτήτης του Τιτάνια, ο Δούρος εξ Αμερικής.

[1:37:11] Βάζαν όλοι μαζί τα χρήματά τους και αγόραζαν γουρουνοκεφαλές ή κοκορέτσι στη μάντρα με ψωμί και τρώγαν. Ο «Μίμης» με τα γουρουνόπουλα έκανε μεγάλη περιουσία. Πήγαινε ο Πούσκας (προπονητής ΠΑΟ) φίλος του. Για τον Εθνικό (ομάδα ποδοσφαιρική).

[1:39:50] Φωτογράφοι στο Χαλάνδρι: ο Ζένος, τα αδέρφια ?, ο Ζωρζ.

[1:41:41] εκδοχές για ονομασία Χαλανδρίου: επί τουρκοκρατίας «Χαλά Αντρέ» ή Ντε ρέ, μάχη στα Μέλα 1000 άνδρες.